

VÉGJÁTÉK A DUNA MENTÉN

Magyarország német megszállása

- 1943 április: Hitler követelte Kállay lemondását
- 1944 március 19.: német megszállás: Margaréta terv
- Ok: Magyarország stratégiai fontossága megnőtt
- Horthy: Klessheimbe rendelik tárgyalni, a vezérkari főnökkel

SZTÓJAY DÖME MINISZTERELNÖK: 1944. MÁRCIUS 22. – 1944. AUGUSZTUS 29.

- Horthy megtartja a kormányzói címét és kinevezi a volt berlini követet
- A honvédségnek a kormányzó megtiltotta az ellenállást
- Veessenmayer: német követ és teljhatalmú birodalmi megbízott az ország irányítója
- német csapatok: nem nagy létszám
- Gestapo: bevonulása: ellenzéki politikusok bebörtönzése
- az államapparátus együttműködött a megszállókkal
- az első magyar hadsereg kiküldése a frontra
- az ellenzéki pártokat betiltják, szakszervezeteket kormánybiztosi ellenőrzés alá vonják;
- 1944. május: Magyar Front megalakulása: demokratikus erők – Kisgazdapárt, Szociáldemokraták, kommunisták, Nemzeti Parasztpárt, kereszténydemokraták
- náciellenes sajtótermékek betiltása
- gazdaság: német irányítás alatt
- gazdasági kirablás (hitelért szállítunk): bányászat, olaj, bauxit, mezőgazdaság, ipar, közlekedés
- 1944 áprilisától állandósulnak az angol bombázások
- Zsidóüldözések: Eichmann személyes irányításával
- Zsidó csillag viselése kötelező
- A zsidóság deportálása, gettók – a vidéki zsidóság (440 ezer fő) pusztulása
- nem lehetnek szellemi pályán
- műhelyeket és üzemeket elveszik – keresztény igénylőknek adják át
- nyilas államtitkárok közreműködése: Bakay László, Endre László
- 1944 július 6 Horthy leállítja a deportálást
- ok: nemzetközi tiltakozás és a második front megnyitása
- Köv.: a budapesti zsidók megmenekülnek

LAKATOS GÉZA MINISZTERELNÖK: 1944. AUGUSZTUS 29. – 1944. OKTÓBER 16

- Ok.: 1944. augusztus 23. Románia átállása – román támadások Székelyföld ellen
- Augusztus 27.: a 2. ukrán front átlépte a magyar határt
- Cél: az ország háborúból való kiugrását megvalósítani
- szeptember 5.: Dél-Erdély elfoglalására vezényelték a II. magyar hadsereget - néhány nap alatt összeomlott;-köv.:
- Horthy belátta: csak Szovjetuniótól lehet fegyverszünetet kérni - Faragho Gábor tábornok vezette küldöttség;
- 1944. október 1.: titkos fegyverszüneti tárgyalások Moszkvában
- de a feltétel nélküli fegyverszünetet csak október 11-én, Szeged elfoglalásakor fogadják el
- Magyarországnak vissza kell vonulnia az 1937-es határai mögé, s azonnal hadat kell üzennie Németországnak;

- A kiugrást nem készítik elő:
- 1944. október 15. Horthy rádióbeszéde (nem egyértelmű):
- németbarát tisztikar nem hajtja végre + németek elfoglalják Budapestet;
- Budapest városparancsnokát és Horthy fiát az SS elrabolja
- szeptember folyamán a nyilasok már megkezdték a hatalomátvétel megszervezését
- Dálnoki Miklós Béla 20.000 katonájával átáll; - az oroszok hadifogolynak minősítik

SZÁLASI FERENC (MINT NEMZETVEZETŐ) MINISZTERELNÖK: 1944. OKTÓBER 16. – 1945. MÁRCIUS 28. - NYILAS RÉMURALOM

- Horthy kinevezi Szálasi, majd lemond - letartóztatják
- német és nyilas csapatok megszállták a főváros stratégiai fontosságú pontjait
- Szálasi bejelentette a rádióban a hatalomátvételt és a háború folytatását.
- megalakította a Nemzeti Összefogás Kormányát
- Szálasi elvileg totális diktatúrát vezetett be, de gyakorlatilag a németek bábja volt
- államapparátus megmaradt + hadsereg és gazdaság is a németeknek dolgozik
- Szálasi intézkedési: meghirdette a totális háborút
- 14–70 éves korig katonai mozgósítás;
- Németországba akar szállítani minden élelmiszert és nyersanyagot;
- 1944. nov. 9. Megalakul a Magyar Nemzeti Felkelés Felszabadító Bizottsága (Bajcsy-Zsilinszky Endre vezetésével) fegyveres felkelést terveznek a nyilasok ellen (árulás miatt elfogják és a vezetőket halálra ítélik)
- Kivégzések: Kiss János, Nagy Jenő, Tartsay Vilmos
- december 24.: Sopronkőhidán Bajcsy-Zsilinszky Endrét
- Megfélemlítés: a nyilasok és németek által ellenőrzött területen fékevesztett terror tombolt.
- halálmeneteket indítottak a koncentrációs táborok felé
- Amikor a vasúti közlekedés megszűnt, körülbelül 70 ezer zsidót hajtottak gyalogmenetben Németország felé
- Mindennaposak voltak a brutális kivégzések, a tömeges vérengzések
- A polgári lakosság kiszolgáltatottá vált a nyilas terrorcsapatoknak
- 100 000 budapesti zsidót pusztítottak el alig négy hónap alatt, miközben a Vörös Hadsereg körbevette a fővárost
- Zsidókat segítők: Raoul Wallenberg svéd követségi titkár, Angelo Rotta pápai nuncius, Carl Lutz svájci konzul, a Nemzetközi Vöröskereszt
- A nyilas vezetés – miközben jelentős erőket hagyott Budapesten, hogy a végsőkig tartsák a fővárost – nyugatra menekült – Szálasi Ausztriában fogták el az amerikaiak
- Magyarország hadszíntér
- A 2. és a 3. ukrán front szabadítja fel az országot, de ellenséges területként kezelik
- Debrecen térsége: a háború egyik legnagyobb tankcsatája
- Budapest ostroma: 1944. december 24.-1945. február 13.
- A németek Budapest összes hídját lerombolták
- Székesfehérvár térsége: német ellentámadás - összeomlik
- Hitler: „végsőkig kitartás”, felperzselt föld taktikája, Budapest erőd védelmezése házról házra
- Az ország teljes kirablása: mükincsek, a Nemzeti Bank aranykészlete, hidak, vasútvonalak lerombolása
- 1945 áprilisában szabadította fel az országot a Vörös Hadsereg